

نقش درونگرایی در پیامدهای روان‌شناسی با توجه به متغیرهای جمعیت‌شناسی در دورکاری

حمیدرضا عربیضی^۱، هاجر براتی احمدآبادی^{*}^۲

چکیده

با توجه به اهمیت انتخاب افراد مناسب برای دورکاری، این پژوهش با هدف بررسی نقش درونگرایی در پیامدهای روان‌شناسی با توجه به متغیرهای جمعیت‌شناسی در دورکاری در دوره کرونا انجام شد. روش پژوهش همبستگی بود و نمونه‌ی پژوهش از بین کارکنان دورکار یک شرکت به تعداد ۱۹۷ نفر به صورت دردسترس انتخاب شد. سپس آن‌ها به ابزارهای پژوهش شامل فهرست افسردگی بک، پرسشنامه‌ی نارسایی‌های شناسی، پرسشنامه‌ی فراشناسی، مقیاس احساس تنها و پرسشنامه‌ی ترس از ارزیابی پاسخ دادند. برای تحلیل داده‌ها از تحلیل‌های همبستگی و رگرسیون استفاده شد. نتایج نشان داد که متغیرهای جمعیت‌شناسی سن و موقعیت زندگی پیامدهای روان‌شناسی را پیش‌بینی می‌کنند. پس از گنجاندن درونگرایی در مدل، زندگی با دبگران (در مقابل تنها زندگی کردن) با احساس تنها، نارسایی‌های شناسی و ترس از ارزیابی شدیدتر به عنوان تابعی از تغییرات شرایط مربوط به کرونا همراه بود. ضریب β در مورد احساس تنها منفی بود. بدین

¹دکتری روان‌شناسی و استادیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه اصفهان.

dr.oreyzi@edu.ui.ac.ir

²(نویسنده مسئول).دکتری روان‌شناسی و استادیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه اصفهان.

h.barati@edu.ui.ac.ir

..... نقش درونگرایی در پیامدهای روان‌شناسی با توجه به متغیرهای جمعیت‌شناسی.... ۱۸۰

معنی که در این موقعیت فرد درونگرا تمایل بیشتری به بودن با دیگران نشان می‌دهد تا از احساس تنها‌بی خود بکاهد. این یافته در تناقض با پیشینه است. به سازمان‌ها توصیه می‌شود در انتخاب کارکنان برای دورکاری برای کاهش پیامدهای روان‌شناسی منفی به شخصیت آن‌ها توجه نمایند.
کلیدواژه‌ها: پیامدهای روان‌شناسی، درونگرایی، دورکاری، کرونا.

مقدمه

بسیاری از سازمان‌ها، به دنبال بیماری همه‌گیر کرونا برای حفظ جان کارکنان خود ناگزیر به استفاده از دورکاری^۱ برای حفظ فاصله اجتماعی^۲ شده‌اند(فیروزی و بنیادی، ۱۳۹۹). مشخص شده است دورکاری اثرات مثبتی مانند کاهش هزینه و زمان (کاظمی، ۲۰۲۰) و افزایش تعادل کار-زنگی و افزایش بهره‌وری(گالوز، تیرادو و مارتینز^۳، ۲۰۲۰) دارد. علی‌رغم این مزایا، دورکاری آسیب‌هایی به شاغلان وارد می‌کند(ژانگ، موکل، مورنو، شوآی و گوئو^۴، ۲۰۲۰). دورکاری به دلیل ویژگی‌های خاص خود مانند ایجاد فاصله‌گذاری اجتماعی، می‌تواند خطر افزایش افسردگی را به همراه داشته باشد(کاوادا^۵، ۲۰۲۰). در هنگام فاصله اجتماعی فرد احساس تنها‌بی خواهد نمود(صداقت، سلیمانی‌فر، یحیوی و فاتح، ۱۳۹۹).

کسانی که می‌توانند ارتباطات اجتماعی بیشتری را حتی از طریق اینترنت داشته باشند؛ افسردگی کمتری را تجربه خواهند کرد (ناکاگومی، شیبا، مورنو و کاواچی^۶، ۲۰۲۱).

1 teleworking

2 social distancing

3 Gálvez, Tirado & Martínez

4 Zhang, Moeckel, Moreno, Shuai & Gao

5 Kawada

6 Nakagomi, Shiba, Kondo & Kawachi

محرومیت از ارتباط اجتماعی باعث کاهش سطح اکسیتوسین و افزایش هورمون کورتیزول در بدن می‌گردد که احتمال ابتلا به انواع حالات اضطرابی از جمله ترس از ارزیابی را افزایش می‌دهد^(فولانا، هیدالگو-مازی، ویتا و رادوئا، ۲۰۲۰). در یک بررسی مشخص شده است که افراد در زمان فاصله اجتماعی، استرس و اضطراب بیشتری را تحمل می‌کنند^(شهیاد و محمدی، ۱۳۹۹). دورکاری به علت سه ویژگی افزایش بارکاری، افزایش تعارض کار-خانواده و افزایش ابهام شغلی باعث ایجاد اضطراب در شاغلان می‌گردد^(زاواتی-کامپوس، کاوازوته، مورنو و کوئیتوآ، ۲۰۲۱).

از سوی دیگر، محرومیت ارتباطی ناشی از دورکاری باعث اضطراب و سپس کاهش کارکردهای شناختی می‌گردد و نارسانی‌هایی در این حیطه را به همراه دارد^(ویی، ۲۰۲۰). همچنین به نظر می‌رسد که احساس تنها یکی از نتایج رایج فاصله‌گذاری اجتماعی (هوفارت، جانسون و ابراهیمی، ۲۰۲۰) و دورکاری^(ایون، ۲۰۲۰) باشد. تصور بر این است که فقدان تماس رو در رو و جدایی از دیگران که باعث تنها زندگی کردن می‌شود^(توماس، پینازو-هرناندیز، اولیور، دنیو-بلگراد و همکاران، ۲۰۱۹); ممکن است نه تنها به احساس فاصله اجتماعی در روابط بلکه به احساس تنها یمنجر شود^(لویس، ۲۰۲۰). بر عکس، تولوهان و یالکینکایا^(۲۰۱۸) در پژوهش خود نشان دادند ارتباطات اجتماعی محیط کار از احساس تنها یی می‌کاهد.

1 Fullana, Hidalgo-Mazzei, Vieta & Radua

2 Zavatti Campos, Cavazotte, Moreno & Quintão

3 Wei

4 Hoffart, Johnson & Ebrahimi

5 Even

6 Tomás, Pinazo-Hernandis, Oliver, Donio-Bellegarde et al.

7 Lewis

8 Tuluhan & Yalcinkaya

۱۸۲ نقش درونگرایی در پیامدهای روان‌شناختی با توجه به متغیرهای جمعیت‌شناختی...

به نظر می‌رسد که اثرات روانی حاصل از چنین تغییراتی در زندگی شغلی و اجتماعی در برخی افراد نسبت به دیگران با شدت بیشتری تجربه می‌شود (ولیامز، آرمیتاز، تامپه و دنیس^۱، ۲۰۲۰). شواهد به یک اعتقاد رایج در بین عموم مردم اشاره دارد، مبنی بر اینکه افراد درونگرا نسبت به همتایان بروونگرای خود در این شرایط بهتر عمل می‌کنند. به عنوان مثال یک بروونگرا چگونه می‌تواند از فاصله‌ی اجتماعی جان سالم به در برد؟ در حالی که به نظر می‌رسد افراد درونگرا در این شرایط با کمترین مشکل مواجه باشند. درونگرایی - بروونگرایی یکی از ابعاد شخصیتی است که در نظریه‌های مختلف روان‌شناصی بسیار بدان پرداخته شده است (والکر^۲، ۲۰۲۰). درونگراها و بروونگراها اغلب با توجه به منابعی که از آن‌ها انرژی می‌گیرند یعنی به ترتیب داخلی در مقابل خارجی، متفاوت هستند. صفت‌هایی که به طور سنتی با درونگرایی همراه هستند شامل جلوگیری از بروز احساسات، کم حرفي و خوددار بودن می‌شود و صفت‌هایی که با بروونگرایی همراه اند شامل اهل گردش در بیرون، دوستانه و مشتاق بودن می‌شود (لانگ، شیلدز، پتری و نئومن^۳، ۲۰۲۰).

این تصور وجود دارد که برای افراد درونگرا که تمایل به کاهش روابط اجتماعی دارند (توینن، تنگ و سالمنلا-آرو^۴، ۲۰۲۰)، گیر افتادن در خانه بدون تعامل اجتماعی برای مدت طولانی واقعاً بدترین چیز نیست. آن‌ها به این زمانی که به تنها‌ی سپری می‌کنند عادت کرده، از آن لذت می‌برند و در این موقع احساس انرژی می‌کنند. درونگرایی به عنوان یک دارایی برای رشد و موفقیت در انزواه اجتماعی مرتبط

۱ Williams, Armitage, Tampe & Dienes

۲ Walker

۳ Luong, Shields, Petrie & Neumann

۴ Tuovinen, Tang & Salmela-Aro

با کرونا مورد تایید قرار گرفته است (ویبی، ۲۰۲۰). اما، وقتی صحبت از بروونگرها می‌شود، ایده‌ی فاصله اجتماعی می‌تواند تا حدی حس حکم اعدام را داشته باشد. افراد بروونگرا نیاز به برقراری ارتباط با دیگران دارند (والکر، ۲۰۲۰). در شرایط دورکاری این افراد نمی‌توانند با سایرین ارتباط برقرار کنند. کارمندان

دائم با مسائل مختلفی درگیر هستند. گاهی اوقات در شرایط دورکاری، امکان بازخوردگرفتن از مدیریت و حتی امکان ارزیابی دقیق کارهای انجام شده وجود ندارد؛ در نتیجه، برخی کارمندان فشار زیادی را در کار روی خود احساس کنند. این مسئله برای بروونگرایان جدی‌تر است (میمندپور و باقری، ۲۰۱۷).

این فرض که درونگرها تأثیرات روانی تغییرات شرایط مربوط به کرونا را با شدتی کمتر از بروونگرها تجربه می‌کنند؛ قابل قبول به نظر می‌رسد. با این حال، این ادعا فاقد تحقیقات تجربی است و ادعاهای نظری نیز متناقض به نظر می‌آید. درونگرایی با ویژگی‌های شخصیتی متمایل به تجربه احساسات شدیدتر و مشکلات بیشتر در تنظیم این احساسات و روان‌رنجوری مرتبط است (فادا و اسکالا^۱، ۲۰۱۶).

علاوه بر این، درونگرایی به طور کلی با مشکلات روان‌شناختی بیشتر و به‌ویژه با مشکلات سازگاری همراه است (واسیلنکو، وروزیکینا، چیناتیشینا، ژاباکووا و همکاران^۲، ۲۰۲۰). درونگرایان آمادگی بیشتری برای نشخوار فکری (کوهن و فراری^۳، ۲۰۲۰) و نگرانی (لیو و سیتنز میهالی^۴، ۲۰۲۰) دارند که به ترتیب زیربنای شناختی اصلی برای احساس تنهایی، افسردگی و اضطراب، و ترس از ارزیابی هستند (پاپسیالانتی^۵، ۲۰۱۸).

اگرچه افزایش زمان تنهایی باید مورد استقبال افراد درونگرا باشد، این یافته‌ها این

1 Fadda & Scalas

2 Vasilenko, Vorozheykina, Gnatyshina, Zhabakova et al.

3 Cohen, and Ferrari

4 Philippi & Koenigs

5 Ypsilanti

۱۸۴ نقش درونگرایی در پیامدهای روان‌شناختی با توجه به متغیرهای جمعیت‌شناختی...

سوال را ایجاد می‌کند که رابطه‌ی درونگرایی با افسردگی، ترس از ارزیابی، باور منفی در مورد کترول ناپذیری و احساس تنها‌بی در دورکاری در دوره کرونا چگونه است؟

روش و ابزار

روش پژوهش همبستگی بود و کلیه کارکنان یک سازمان در شهر اصفهان جامعه آماری را تشکیل می‌دادند که در دوران کرونا در سال ۱۳۹۹ به صورت دورکاری به انجام وظایف شغلی می‌پرداختند و تعداد آن‌ها ۴۰۸ نفر بود. نمونه‌ای به تعداد ۱۹۷ نفر به صورت دردسترس از بین اعضای جامعه انتخاب شدند. کفايت حجم نمونه بر مبنای نرم‌افزار G power محاسبه گردید. در پژوهش حاضر برای سنجش متغیرهای پژوهش از ابزارهای زیراستفاده گردید:

-برای سنجش درونگرایی از ۱۲ گویه مربوط به این متغیر در پرسشنامه تجدیدنظرشده شخصیت آیزنک-فرم کوتاه^۱، استفاده شد. شرکت‌کنندگان در پاسخگویی به این ابزار یکی از دو پاسخ بله یا خیر را انتخاب می‌کنند. دامنه نمرات در این ابزار بین ۱۲ تا ۰ خواهد بود و نمره کمتر نشان‌دهنده‌ی درونگرایی بیشتر است. روایی سازه این ابزار در پژوهش سازندگان تایید شد و ضریب آلفای کرونباخ برای این

زیرمقیاس ۰/۸۸، برای مردان و ۰/۸۴، برای زنان بود (آیزنک و آیزنک، ۱۹۹۳). در پژوهش شاهقلیان (۱۳۹۶) روایی ملاکی از نوع پیش‌بین برای تکانشگری تایید گردید و ضریب آلفای کرونباخ برای این خردۀ مقیاس برابر با ۰/۷۱ بود. پایایی همسانی درونی با روش آلفای کرونباخ در پژوهش حاضر ۰/۷۹ بود.

¹Eysenck Personality Questionnaire-Revised (EPQ-R) Short Scale

-پرسشنامه افسردگی بک^۱: این پرسشنامه را در سال ۱۹۹۶ بک، استیر و براون طراحی کردند و

شامل ۲۱ گروه گویه است. هر گروه دارای چهار گزینه است و بین ۰ تا ۳ نمره‌گذاری می‌گردد. طیف نمره بین ۰-۶۳ قرار دارد. کسب نمره بالاتر به معنای افسردگی بیشتر است. بک و همکاران (۱۹۹۶)

پایابی پرسشنامه را برای افراد غیربیمار ۹۲ گزارش دادند و روایی سازه آن را با مقدار ۰/۷۳ تایید کردند. پایابی این پرسشنامه را در ایران دیباچی، عریضی، و عابدی (۱۳۹۶) با شیوه دونیمه‌سازی ۰/۸۰ و با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۲ گزارش کردند و ضریب روایی ملاکی از نوع همزمان در رابطه با سرسختی ۰/۵۳ تایید گردید. پایابی همسانی درونی با روش آلفای کرونباخ در پژوهش حاضر ۰/۸۱ بود.

-پرسشنامه نارسایی‌های شناختی^۲ را برآبدنت، کوپر، فیتزجرالد و پارکرز (۱۹۸۲) ساخته‌اند. در این

پرسشنامه از شرکت‌کنندگان خواسته می‌شود که فراوانی لغزش‌های کوچک، اشتباه‌ها یا خطاهای ادراک، توجه، حافظه و فعالیت‌های حرکتی‌ای که تجربه کرده‌اند را با یک مقیاس پنج طیفی ($=0$ هرگز تا $=4$ همیشه) نشان دهند. این پرسشنامه دارای ۲۵ گویه است. دامنه نمرات از ۰ تا ۱۰۰ از فقدان لغزش تا بالاترین حد لغزش است. روایی ملاکی از نوع همزمان در رابطه با تجارت حافظه حواس‌پرتی را در این پژوهش سازندگان با مقدار ۰/۷۲ و ضریب پایابی برای این گویه‌ها را با روش آلفای کرونباخ برابر ۰/۷۹ و گزارش کردند. آلفای کرونباخ در پژوهش قاسمی جوبنه، موسوی، و حسینی صدیق (۱۳۹۸) ۰/۹۲ بود و روایی ملاکی آن در پیش‌بینی صمیمیت زناشویی تایید شده است. پایابی همسانی درونی با روش آلفای کرونباخ در پژوهش حاضر ۰/۷۸ بود.

1 Beck depression inventory (BDI)

2 cognitive failures questionnaire (CFQ)

..... نقش درونگرایی در پیامدهای روان‌شناختی با توجه به متغیرهای جمعیت‌شناختی... ۱۸۶

-باورهای منفی در مورد کنترل‌ناپذیری: برای سنجش این متغیر از ۱۵ گویه‌ی مربوط به کنترل‌ناپذیری افکار و تشابه خطرات^۱ در پرسشنامه فراشناخت (کارترایت-هاتن و ولز، ۱۹۹۷) استفاده شد. در پاسخ‌گویی این ابزار از شرکت‌کنندگان خواسته می‌شود که روی یک مقیاس چهار درجه‌ای (۱=مخالف، ۲=تاختی موافق، ۳=موافق و ۴=بسیار موافق) میزانی که با آن موافق هستند را مشخص کنند (مکاسبی و ریگی، ۲۰۰۶). دامنه نمره آن بین ۱۵ تا ۷۵ است و سوالات در جهتی نمره‌گذاری شدند که نمره بالاتر نشان‌دهنده‌ی باورهای منفی بالاتر است. روابی همزمان با پرسشنامه نارسایی‌های شناختی برابر ۰/۴۵ بود. ضریب پایایی برای این گویه‌ها در پژوهش سازندگان با استفاده از روش آلفای کرونباخ برابر ۰/۷۲ بود. ضریب آلفای کرونباخ در پژوهش معین‌الغربائی، کرملو و نوفrstی (۱۳۹۶) ۰/۹۱ بود و روابی ملاکی آن در پیش‌بینی اضطراب منتشر تایید شده است. پایایی همسانی درونی با روش آلفای کرونباخ در پژوهش حاضر ۰/۷۱ بود.

-مقیاس احساس تنها‌یی دانشگاه کالیفرنیا (نسخه‌ی سوم):^۲ این مقیاس را در سال ۱۹۸۰ راسل، پیلو و کوترونا مورد تجدید نظر قراردادند. این مقیاس از ۲۰ گویه تشکیل شده که دارای ۱۱ گویه مثبت و ۹ گویه منفی است و آزمودنی میزان انطباق هر یک از مواد مقیاس را با حالت‌های خود در یک طیف چهارگزینه‌ای از نوع لیکرت مشخص می‌کند. حداقل نمره که گویای نبود احساس تنها‌یی است ۲۰ و حداکثر نمره ۸۰ است. راسل برای این نسخه ضریب آلفای کرونباخ را ۰/۹۴ گزارش نمود و نیز روابی همگرای این مقیاس با سایر سنجش‌های احساس تنها‌یی همبستگی معنادار نشان داد. همچین در پژوهش

1 uncontrolability & dangers(UD)

2 UCLA Loneliness Scale (Version 3)

راسل روایی سازه با روابط معنادار، با معیارهای کفایت روابط بین فردی شخص، با همبستگی بین تنها یی و معیارهای سلامت و بهزیستی تایید شد. در پژوهش علوی نژاد و همکاران (۱۳۹۸) آلفای کرونباخ برای این ابزار برابر ۰/۹۳ بود و ضریب همبستگی روایی همگرای این مقیاس با پرسشنامه نارسایی هیجانی

تورنتو ۵۹/۰ به دست آمد. پایانی همسانی درونی با روش آلفای کرونباخ در پژوهش حاضر ۸۶/۰ بود.

برای سنجش متغیر ترس از ارزیابی، از پرسشنامه ۱۰ سوالی عربی‌ضد و ازهای (۱۳۹۷) استفاده شد.

گردید. و شرکت کنندگان با یک مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای به گویه‌ها پاسخ داده می‌دهند که حداقل

آن ۱۰ و حداقل آن ۵۰ است. این ابزار در پژوهش عریضی و ازهای (۱۳۹۷) مورد استفاده قرار گرفت و

ضرایب پایایی بازآزمایی و ضریب روایی همزمان برای آن در پژوهش مذکور به ترتیب ۰/۷۳، ۰/۵۷ و ۰/۵۷

لائف

همان طور که در جلد اول مشاهده می شود ۳۹ درصد از نمونه بتوهش زنان به دهاند. ۳۲ درصد از اعضاء

نمونه تنها زندگی می‌کند و ۵۲ درصد اعضای نمونه اخراج داده‌اند، سکایا، ای، اگز، اندیه به دندان.

جدول ۱. ویژگی‌های توصیفی متغیرهای بیو-هش

مقیاس	درصد	میانگین	انحراف	خطای معیار	کجھی کشیدگی
سن	-	۳۸/۸۱	۳/۲۳	معیار	اندازه گیری
جنسيت (زن=۰ و مرد=۱)	-	-	-	-	-
موقعیت زندگی (تنها=۰ و پادیگری=۱)	-	-	-	-	-

نقش درونگرایی در پیامدهای روان‌شناختی با توجه به متغیرهای جمعیت‌شناختی...

						بیکاری اخیر(بیکار=۰ و شاغل=۱)	%۵۲	بیکاری
-	-	-	-	-	-	درونگرایی		
۰/۱۳	۰/۹۲	۲/۳۱	۴/۳۸	۳۸/۵۱	-	نارسایی‌های شناختی		
۰/۷۸	۱/۲۴	۴/۲۷	۹/۱۱	۴۴/۲۸	-	افسردگی		
۰/۱۱	۰/۹۱	۲/۱۱	۴/۸۶	۳۶/۴۱	-	ترس از ارزیابی		
۰/۵۸	۱/۲۳	۳/۸۸	۸/۲۸	۳۱/۶۹	-	باور منفی		
۰/۴۴	۰/۷۱	۴/۱۰	۷/۶۳	۲۹/۴۲	-	احساس تنها بی		
۰/۸۶	۰/۹۵	۲/۹۶	۷/۹۲	۴۰/۳۳	-			

در جدول ۲ ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش آورده شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود

ضریب همبستگی متغیرهای جمعیت‌شناختی سن با احساس تنها بی، نارسایی‌های شناختی، افسردگی و ترس از ارزیابی مثبت و معنی‌دار است و جنسیت با درونگرایی، احساس تنها بی، نارسایی‌های شناختی، افسردگی و ترس از ارزیابی نیز مثبت و معنی‌دار است. موقعیت زندگی با باور منفی در مورد کنترل‌ناپذیری و خطرناک بودن رابطه مثبت و معنی‌دار دارد بدین معنا که با افزایش موقعیت زندگی به سمت زندگی با دیگران باور منفی در مورد کنترل‌ناپذیری و خطرناک بودن بیشتر می‌شود. ولی همبستگی بیکاری اخیر با هیچکدام از متغیرهای دیگر معنی‌دار نیست. درونگرایی نیز با دو متغیر افسردگی و ترس از ارزیابی رابطه مثبت و معنادار دارد یعنی با افزایش درونگرایی، افسردگی و ترس از ارزیابی در شاغل بیشتر می‌شود. رابطه بین احساس تنها بی و متغیرهای نارسایی‌های شناختی، افسردگی، ترس از ارزیابی و باور منفی در مورد کنترل‌ناپذیری و خطرناک بودن مثبت و معنی‌دار است. بدین معنا که با افزایش احساس تنها بی در شاغل دورکار نارسایی‌های شناختی، افسردگی، ترس از ارزیابی و باور منفی در مورد

کترل ناپذیری و خطرناک بودن افزایش می‌باید. افسردگی نیز با ترس از ارزیابی و باور منفی در مورد کترل ناپذیری و خطرناک بودن و همچنین ترس از ارزیابی با باور منفی در مورد کترل ناپذیری و خطرناک بودن روابط مثبت و معنا دار دارند. یعنی با افزایش هر کدام از این متغیرها دیگری افزایش می‌باید.

جدول ۲. ضرایب همبستگی درونی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	
سن	۰/۱۶	۰/۳۲**	۰/۷۴**	۰/۵۱**	۰/۳۸**	۰/۰۳	۰/۱۴	-۰/۱۱	-۰/۰۲	۱
جنسیت	۰/۰۳	۰/۲۰*	۰/۴۰**	۰/۴۹**	۰/۶۱**	۰/۴۲**	-۰/۱۶	-۰/۰۵	-	۲
موقعیت	۰/۲۰*	۰/۱۵	۰/۴۹**	۰/۱۹	۰/۳۲**	-۰/۰۷	-۰/۰۴	-	-	۳
زندگی										
بیکاری اخیر	۰/۰۲	-۰/۰۱	۰/۰۵	۰/۰۲	۰/۱۴	۰/۰۶	-	-	-	۴
درونگرایی	۰/۰۳	۰/۴۰**	۰/۲۰*	۰/۰۳	۰/۱۳	-	-	-	-	۵
احساس	۰/۲۹**	۰/۴۲**	۰/۴۹**	۰/۳۷**	-	-	-	-	-	۶
نهانی										
نارسایی‌های	۰/۳۸**	۰/۴۹**	۰/۶۱**	-	-	-	-	-	-	۷
شناختی										
افسردگی	۰/۴۳**	۰/۲۹**	-	-	-	-	-	-	-	۸
ترس از	/۵۱**	-	-	-	-	-	-	-	-	۹
ارزیابی	*									
باور منفی	۱	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۰

نتایج تحلیل رگرسیون سلسله‌مراتبی در جدول ۳ آورده شده است. قبل از تحلیل رگرسیون

پیش‌فرضهای آن شامل خطی بودن، استقلال خطاهای نرمال بودن و همگنی پراکنش بررسی شد و با

توجه به برقرار بودن همه آن‌ها این تحلیل صورت گرفت. در گام اول، متغیر جمعیت‌شناختی سن فقط

نقش درونگرایی در پیامدهای روان‌شناختی با توجه به متغیرهای جمعیت‌شناختی...

متغیر روان‌شناختی احساس‌نهایی و موقعیت‌زندگی، نارسایی‌های شناختی و باور منفی و بیکاری اخیر، احساس‌نهایی را پیش‌بینی می‌نماید و در اینجا ضریب بتا مثبت است. متغیر جمعیت‌شناختی جنسیت قادر به پیش‌بینی هیچ‌کدام از متغیرهای روان‌شناختی نیست. در گام دوم، متغیرهای جمعیت‌شناختی سن و جنسیت قادر به پیش‌بینی هیچ‌کدام از متغیرهای روان‌شناختی نیستند. موقعیت‌زندگی، احساس‌نهایی، نارسایی‌های شناختی، ترس از ارزیابی و افسردگی و بیکاری اخیر، احساس‌نهایی و درونگرایی نیز احساس‌نهایی، ترس از ارزیابی، باور منفی و افسردگی را پیش‌بینی می‌کند. پس از گنجاندن درونگرایی درمدل، زندگی با دیگران (در مقابل تنها زندگی کردن) با احساس‌نهایی ($\beta = -0.17$)، نارسایی‌های شناختی ($\beta = 0.22$) و ترس از ارزیابی ($\beta = 0.20$) شدیدتر به عنوان تابعی از تغییرات شرایط مربوط به کرونا همراه بود. جالب است که ضریب β در مورد احساس‌نهایی منفی است.

جدول ۳. نتیجه رگرسیون سلسه‌مراتبی

متغیر ملاک												
		افسردگی		باور منفی		ترس از ارزیابی		نارسایی‌شناختی		احساس‌نهایی		متغیر
		t	β	t	β	t	β	t	β	t	β	
گام ۱	سن	۱/۴۱	۰/۱۳	۰/۸۵	۰/۰۲	۰/۲۴	/۰۱۴	۰/۱۹	۰/۰۱	۲/۶۹*	۰/۱۹	متغیر
قبل		-	-	-	-	-	-	0				
از	جنسیت	۰/۶۵	۰/۰۴	۰/۳۵	۰/۰۳	۰/۷۷	۰/۰۶	-۰/۲۵	۰/۰۲	-۰/۳۶	-۰/۰۳	
ورود		-	-	-	-	-	-					
درون	موقعیت	۱/۴۹	۰/۱۵	۰/۵۶	۰/۰۴	۰/۸۰	۰/۰۷	/۰۶**	۰/۲۰	-۱/۹	-۰/۱۵	
گرایی	زندگی											

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف بررسی رابطه درونگرایی با پیامدهای روان شناختی با توجه به متغیرهای جمعیت‌شناختی در دورکاری در دوره کرونا انجام شد. نتایج به طور کلی، نشان داد که درونگرایی بالاتر با افسردگی، ترس از ارزیابی و باور منفی در مورد کنترل ناپذیری بالاتر در کارکنان دورکار همراه بود. این یافته با مطالعات قبلی مطابقت دارد و نشان می‌دهد درونگرایی به طورکلی با مشکلات روان‌شناختی

..... نقش درونگرایی در پیامدهای روان‌شناختی با توجه به متغیرهای جمعیت‌شناختی...

بیشتری مانند افسردگی، ترس از ارزیابی، احساس تنها‌یی، بهویژه مشکلات سازگاری (فادا و اسکالاس، ۲۰۱۶) و کاهش رفتار جستجوی کمک مرتبط است (ویی، ۲۰۲۰). براساس نظریه آیزنک، سطح انگیختگی پایه در درونگرایان بالاتر است، در نتیجه این افراد براساس نظریه U وارونه سطوح بالاتر انگیختگی را که موجب کاهش عملکرد می‌شود، زودتر تجربه می‌کنند (والکر، ۲۰۲۰). در نتیجه انگیختگی بالاتر باعث ادراک اضطراب بیشتر از سوی درونگرایان می‌شود. همچنین این اضطراب می‌تواند عملکرد را کاهش داده و درنتیجه ترس از ارزیابی منفی را در دورکار درونگرا بالا ببرد. ازسوی دیگر، دورکار درونگرا متوجه عملکرد ضعیف خود می‌شود، احتمالاً زمینه ناراحتی و افسردگی در وی فراهم می‌آید.

از آنجایی که افراد درونگرا تمایل کمتری به برقراری ارتباط دارند (لانگ و همکاران، ۲۰۲۰). احتمالاً در زمان مورد نیاز دشوارتر می‌توانند ارتباط برقرار نمایند و بنابراین، احساس تنها‌یی خواهند نمود. این یافته که درونگرایی بیشتر با نارسایی شناختی و باورهای منفی در مورد کنترل ناپذیری افکار و تشابه خطرات همراه است با پژوهش ویی (۲۰۲۰) همسو است. با افزایش درونگرایی که کاهش روابط اجتماعی را به دنبال دارد (توین و همکاران، ۲۰۲۰)، اضطراب افزایش پیدا می‌کند و طبق نظریه کارآمدی پردازش آیزنک و کالو (۱۹۹۲) درونگرها وقتی با یک موقعیت تنیدگی‌زا یعنی دورکاری مواجه می‌شوند؛ اضطراب بیشتری پیدا می‌کنند که این اضطراب با کاهش عملکرد شناختی و ایجاد خطا در شناخت همراه است.

در این پژوهش چهار متغیر جمعیت‌شناختی سن، جنسیت، موقعیت زندگی و بیکاری اخیر، در پیش‌بینی پیامدهای روان‌شناختی دورکاری مورد استفاده قرار گرفتند. متغیر جمعیت‌شناختی سن فقط متغیر روان‌شناختی احساس تنها‌یی را پیش‌بینی می‌کند زیرا با افزایش سن احتمال از دادن همسر

و یا دوستان نزدیک و یا جدایی فرزندان با ازدواج و در نتیجه احساس تنها بی و وجود دارد. متغیر موقعیت زندگی، نارسایی های شناختی و باور منفی را پیش بینی می کند. این یافته هم راستا با پژوهش ویی (۲۰۲۰) است که نشان داد محرومیت ارتباطی مثلاً به علت تنها زندگی کردن موجب کاهش

کارکردهای شناختی می گردد. بیکاری اخیر، احساس تنها بی را پیش بینی می نماید و در اینجا ضریب بتا مشبت است یعنی با تغییر این متغیر جمعیت شناختی از بیکاری به سمت شاغل بودن، احساس تنها بی کاهش پیدا می کند. این یافته هم راستا با پژوهش تولوهان و یالکینکایا (۲۰۱۸) است و منطقی به نظر می رسد زیرا با افزایش امکان اشتغال و گذراندن ساعت کاری در محیط کار، تعاملات شاغل با اطرافیان بیشتر می گردد و احتمالاً می تواند نیازهای اجتماعی او را تامین نموده و از احساس تنها بی بکاهد.

پس از گنجاندن درونگرایی در مدل، زندگی با دیگران (در مقابل تنها زندگی کردن) با احساس تنها بی، و ترس از ارزیابی شدیدتر به عنوان تابعی از تغییرات شرایط مربوط به کرونا همراه بود. جالب است که با تغییر موقعیت زندگی از تنها بودن به سمت زندگی با دیگران در افراد درونگرا، احساس تنها بی کمتر می شود. در اینجا فرد درونگرا تمایل بیشتر به بودن با دیگران نشان می دهد تا از احساس تنها بی خود بکاهد. این یافته در تعارض با پیشینه پژوهشی است که اعتقاد دارد افراد درونگرا نیاز به تحریک کمتری از محیط پیرامون خود دارد (لانگ، شیلدز، پتری و نومن، ۲۰۲۰). در اینجا فرد درونگرا برای اینکه احساس تنها بی کمتری داشته باشد نیازمند این است که حداقل با یک نفر در تعامل باشد و بنابراین، نیاز به تحریک از محیط بیرون را نشان می دهد. این احتمال وجود دارد که پیوندهای انسانی نزدیک، به عنوان سپرحفاظتی در مقابل ارتباط نداشتن و خلق پایین در شرایط دشوار مانند دورکاری در دوره شیوع ویروس کرونا عمل کند اما برای وضوح فکر و حفظ آرامش در جهت مخالف کار می کند.

نقش درونگرایی در پیامدهای روان‌شناختی با توجه به متغیرهای جمعیت‌شناختی...

به طورکلی یافته‌ها نشان می‌دهد که درونگرایی بیشتر در مواردی چون فاصله اجتماعی یا دورکاری با مشکلات بیشتر همراه است و در این موقعیت‌ها افراد درونگرا نیز تمايل به تعامل اجتماعی دارند. براین اساس، به سازمان‌ها توصیه می‌گردد درهنگام انتخاب نیروهای کاری برای انتصاب به دورکاری در همه زمان‌ها و به ویژه در ایام کرونا به شخصیت آنان توجه نمایند. یک شخصیت درونگرا ممکن است برای این موقعیت مناسب نباشد و همچنین توجه به متغیر جمعیت‌شناختی موقعیت زندگی شاغل در این موقع می‌تواند اهمیت داشته باشد. برای کارکنانی که تنها زندگی می‌کنند و شخصیت درونگرا دارند ممکن است دورکاری مناسب نباشد.

شاره به این نکته نیز لازم است که در این پژوهش درونگرایی به عنوان متغیر تعديل‌گر مورد بررسی قرار گرفته نشد زیرا درونگرایی یک ویژگی شخصیتی است که از قبل وجود دارد و بنابراین در نظر گرفتن آن به عنوان متغیر تعديلی کار صحیحی نیست. این پژوهش به یک نمونه خاص از شرکت‌کنندگان محدود می‌شد و بنابراین، تعمیم نتایج آن به سایر جوامع و نمونه‌ها باید با احتیاط صورت گیرد. به سایر پژوهشگران توصیه می‌گردد که این پژوهش را روی نمونه‌های دیگر تکرار نمایند.

تشکر و قدردانی

از کلیه کارکنان شرکت‌کننده در پژوهش سپاسگزاری می‌شود.

منابع

دیباچی، میثم؛ عریضی، حمیدرضا و عابدی، محمدرضا. (۱۳۹۶). نقش میانجی سرسختی روان‌شناختی و برونگرایی در رابطه‌ی تقاضاهای شغلی با استرس و افسردگی مردان شاغل. *سلامت کار ایران*، ۱۴(۳)، ۱۰۵-۱۱۶.

شاهقلیان، مهناز. (۱۳۹۶). بررسی امواج مغزی افراد زودانگیخته در تکلیف شناختی. *فصلنامه روانشناسی شناختی*، ۱۱، (۳)، ۵-۲۰.

صادقت، مریم؛ سلیمانی فرمینیزه؛ یحیوی، جعفر و فاتح، محسن. (۱۳۹۹). آیا فاصله گذاری اجتماعی سبک زندگی را تغییر می دهد؟. *فصلنامه لیزر در پزشکی*، ۱۷، (۱)، ۱۱-۱۹.

عریضی، حمیدرضا و اژه‌ای، عاطفه. (۱۳۹۷). بررسی ترس از ارزیابی به عنوان میانجی در رابطه پنهانی نقش و ساختار سازمانی با فرایند اثربخشی. *مجله روانشناسی*، ۲۲، (۱)، ۳۴-۴۹.

علوی نژاد، رامین؛ کوشکی، شیرین؛ باغدادساریانس، آنیتا و گلشنی، فاطمه. (۱۳۹۸). الگوی ساختاری اعتیاد به اینترنت بر اساس صفات ناسازگار شخصیت و نارسانی هیجانی با میانجی گری احساس تنها. *فصلنامه علمی پژوهشی روش‌ها و مدل‌های روان‌شنختی*، ۱۰، (۳۷)، ۱۱۷-۱۳۸.

فیروزی اوجاق، افشین و بنیادی نایینی، علی. (۱۳۹۹). ارتباطات پیوند انسانی: راهکار نوآورانه فناوری برای تداوم و توسعه فعالیت کسب و کارها با حفظ فاصله اجتماعی در پاندمی کرونا. *نشریه مدیریت کسب و کارهای بین‌المللی*، ۳، (۲)، ۷۳-۹۳.

قاسمی جوبنه، رضا؛ موسوی، سید ولی الله و حسینی صدیق، مریم السادات. (۱۳۹۸). نقش میانجی نارسانی شناختی در ارتباط بین ذهن آگاهی و صمیمیت زناشویی سالمندان. *روان‌شناسی پیری*، ۵، (۳)، ۲۵۱-۲۶۱.

معین‌الغربائی، فاطمه؛ کرملو، سمیرا و نوفرستی، اعظم. (۱۳۹۶). مؤلفه‌های فراشناختی در افراد مبتلا به اختلال اضطراب متشر، اختلال وسواس اجبار و اختلال افسرده خوبی. *مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالینی ایران*. ۲۳، (۲)، ۱۶۴-۱۷۷.

- Alavinezhad, R., Kooshki, S., Baqdasarians, A., Golshani, F. (2019). Structural modeling of internet addiction based on maladaptive personality traits and alexithymia among college students: the mediating role of loneliness. *Psychological Methods and Models*, 10(37), 117-138(Text in Persian).
- Beck, A. T., Steer, R. A., & Brown, G. K. (1996). *Beck depression inventory (BDI-II)* (Vol. 10, p. s15327752jpa6703_13). Pearson.
- Broadbent, D. E., Cooper, P. F., Fitzgerald, P., & Parkes, K. R. (1982). The cognitive failures questionnaire (CFQ) and its correlates. *British journal of clinical psychology*, 21(1), 1-16.
- Cartwright-Hatton, S., & Wells, A. (1997). Beliefs about worry and intrusions: The Meta-Cognitions Questionnaire and its correlates. *Journal of anxiety disorders*, 11(3), 279-296.

- Cohen, J. R., and Ferrari, J. R. (2010). Take some time to think this over: the relation between rumination, indecision, and creativity. *Creativity Research Journal*, 22(1), 68–73.
- Dibaji, M., Oreyzi Samani, H., & Abedi, M. (2017). The mediating role of psychological hardiness and extraversion in the relationship of job demands with stress and deoression of working men. *Iran Occupational Health*, 14 (3),105-116(Text in Persian).
- Even, A. (2020). The evolution of work: Best practices for avoiding social and organizational isolation in telework employees, *Evolution of Work*, 1-31. doi:10.2139/ssrn.3543122
- Eysenck, H. J., & Eysenck, S. B. G. (1993). *Eysenck Personality Questionnaire-Revised (EPQ-R)* [Database record]. APA PsycTests.
- Eysenck, M.W., Payne, & Derakhshan, N. (2005). Trait anxiety, visuospatial processing, and working memory. *Cognition & Emotions*, 19(8), 1214- 1228.
- Eysenck, N. & M., Calvo. M. G. (1992). Anxiety and performance: The processing efficiency theory. *Cognition and Emotion*, 6(6), 409-434.
- Fadda, D., & Scalas, L. F. (2016). Neuroticism as a moderator of direct and mediated relationships between introversion-extraversion and well-being. *Europe's journal of psychology*, 12(1), 49–67.
- Firouzy Ojagh, A., & Bonyadi Naeini, A. (2020). Human bond communications: Innovative technology solution for the continuity and development of business activity in quarantine conditions during the Corona Pandemic. *Journal of International Business Administration*, 3(10), 73-93(Text in Persian).
- Fullana, M. A., Hidalgo-Mazzei, D., Vieta, E., & Radua, J. (2020). Coping behaviors associated with decreased anxiety and depressive symptoms during the COVID-19 pandemic and lockdown. *Journal of Affective Disorders*, 275(1), 80-81.
- Gálvez, A., Tirado, F., & Martínez, M. J. (2020). Work–life balance, organizations and social sustainability: Analyzing female telework in Spain. *Sustainability*, 12(9), 3567.
- Ghasemi Jobaneh, R., Mousavi, S., Hoseini Seddigh, M. (2020). The mediating role of cognitive failure in relationship of mindfulness and marital intimacy among elderly. *Aging Psychology*, 5(3), 251-261(Text in Persian).
- Hoffart, A., Johnson, S. U., & Ebrahimi, O. V. (2020). Loneliness and social distancing during the COVID-19 pandemic: Risk factors and associations with psychopathology. *Frontiers in Psychiatry*, 11(1), 1297.

- Kawada, T. (2020). Telework and work-related well-being. *Journal of Occupational and Environmental Medicine*, 62(12), e775.
- Kazekami, S. (2020). Mechanisms to improve labor productivity by performing telework. *Telecommunications Policy*, 44(2), 1-15.
- Lewis, K. (2020). COVID-19: Preliminary data on the impact of social distancing on loneliness and mental health. *Journal of Psychiatric Practice®*, 26(5), 400-404.
- Liu, T., & Csikszentmihalyi, M. (2020). Flow among introverts and extraverts in solitary and social activities. *Personality and Individual Differences*, 167, 110197. doi:10.1016/j.paid.2020.110197.
- Luong, V., Shields, C., Petrie, A., & Neumann, K. (2021). Does personality matter? perceptions and experiences of introverts and extraverts as general surgeons. *Teaching and Learning in Medicine*, 1-11. doi:10.1080/10401334.2021.1922284.
- Meymandpour, R., & Bagheri, Z. (2017). A study of personality traits, viz., extraversion and introversion on telecommuters' burnout. *Telecom Business Review*, 10(1), 1-7.
- Moin Al-Ghorabae, F., Karamloo, S., Noferesti, A.(2017). Metacognitive components in patients with generalized anxiety disorder, obsessive-compulsive disorder and depressed mood disorder. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*. 2017; 23 (2),164-177(Text in Persian).
- Nakagomi, A., Shiba, K., Kondo, K., & Kawachi, I. (2020). Can online communication prevent depression among older people? A longitudinal analysis. *Journal of Applied Gerontology*, 1-9. doi:10.1177/0733464820982147
- Oreyzi H. R., & Ejei A. (2018). A study of the fear of assessment as a mediator in the relationship between the role breadth and organizational structure with the strategic effectiveness. *Journal of Psychology*, 22(1), 34 - 49(Text in Persian).
- Russell, D., Peplau, L. A., & Cutrona, C. E. (1980). The revised UCLA Loneliness Scale: concurrent and discriminant validity evidence. *Journal of personality and social psychology*, 39(3), 472-480.
- Sedaghat, M., Soleimanifar, M., Yahyavi, J., Fateh, M.(2020). Does social distancing change lifestyles?. *Journal of Lasers in Medicine*, 17(1), 11-19(Text in Persian).
- Tomás, J. M., Pinazo- Hernandis, S., Oliver, A., Donio- Bellegarde, M., & Tomás- Aguirre, F. (2019). Loneliness and social support: Differential predictive power on depression and satisfaction in senior citizens. *Journal of community psychology*, 47(5), 1225-1234.

- Tuluhan, S. M., & Yalcinkaya, M. (2018). The effect of communication skills training program on teachers' communication skills, emotional intelligence and loneliness levels. *Revista de Cercetare si Interventie sociala*, 62(1), 151-172.
- Tuovinen, S., Tang, X., & Salmela-Aro, K. (2020). Introversion and social engagement: scale validation, their interaction, and positive association with self-esteem. *Frontiers in Psychology*, 11, 3241. doi: 10.3389/fpsyg.2020.590748.
- Vasilenko, E. A., Vorozheykina, A. V., Gnatyshina, E. V., Zhabakova, T. V., & Salavatulina, L. R. (2020). Psychological factors influencing social adaptation of first-years students to the conditions of university. *Journal of Environmental Treatment Techniques*, 8(1), 241-247.
- Walker, D. L. (2020). Extraversion–Introversion. *The Wiley Encyclopedia of Personality and Individual Differences: Models and Theories*, 159-163. doi: 10.1002/9781119547143.ch28.
- Wei, M. (2020). Social distancing and lockdown—an introvert's paradise? an empirical investigation on the association between introversion and the psychological impact of covid19-related circumstantial changes. *Frontiers in psychology*, 11(1), 1-8.
- Williams, S. N., Armitage, C. J., Tampe, T., & Dienes, K. (2020). Public perceptions and experiences of social distancing and social isolation during the COVID-19 pandemic: A UK-based focus group study. *BMJ open*, 10(7), 1-8.
- Ypsilanti, A. (2018). Lonely but avoidant—the unfortunate juxtaposition of loneliness and self-disgust. *Palgrave Communications*, 4(1), 1-4.
- Zavatti Campos, W. Y. Y., Cavazotte, F., Moreno, V., & Quintão, M. J. (2021). Engagement and anxiety during covid-19: the role of servant leadership and psycap through telework. In *Academy of Management Proceedings* (Vol. 2021, No. 1, p. 15015). Briarcliff Manor, NY 10510: Academy of Management.
- Zhang, S., Moeckel, R., Moreno, A. T., Shuai, B., & Gao, J. (2020). A work-life conflict perspective on telework. *Transportation Research Part A: Policy and Practice*, 141, 51-68. doi: 10.1016/j.tra.2020.09.007

© 2021 Alzahra University, Tehran, Iran. This article is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International (CC BYNC4.0 license) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

The Role of Introversion in Psychological Consequences with Respect to Demographic Variables in Teleworking

Hamidreza Oreyzi¹, Hajar Barati²

Abstract

Given the importance of selecting the right people for teleworking, this study aimed to investigate the role of introversion in psychological consequences according to demographic variables in teleworking during the corona period. The research method was correlational and the research sample was selected from 197 telework employees of a company by convenience sampling. Then they responded to research tools including the Beck Depression Inventory, Cognitive Failure Questionnaire (CFQ), Metacognition Questionnaire, Loneliness Scale, and Fear of evaluation Questionnaire. Correlation and regression analyzes were used to analyze the data. The results showed that demographic variables of age, life situation and recent unemployment predict psychological consequences. After including introversion in the model, living with others (as opposed to living alone) was associated with more severe loneliness, cognitive failures, and fear of evaluation as a result of changes in the conditions by the Coronavirus. The coefficient β is negative about loneliness. That means in this situation the introvert shows a greater tendency to be with others to reduce loneliness. This finding contradicts the background. Organizations are advised to pay attention to their personality when choosing employees to work remotely to reduce negative psychological consequences.

Keywords: Corona, introversion, psychological consequences, telework.

¹ PhD of Psychology , Professor of psychology Department in Educational Sciences and Psychology college, University of Isfahan. Ad: Iran, Isfahan, Darvaze Shiraz, University of Isfahan, Educational Sciences and Psychology College, Department of Psychology.dr.oreyzi@edu.ui.ac.ir.

² PhD of Psychology and Assistant Professor of Psychology Department in Educational Sciences and Psychology college, University of Isfahan. h.barati@edu.ui.ac.ir